

Zloději šperků doplatili na chamtivost a falešný pocit nepolapitelnosti

Muži během několika měsíců ukradli prsteny a další cennosti za bezmála dva miliony korun. Majitel sbírky dlouho nic nepoznal

JAROSLAV PERDOCH

Ostrava – Největším nepřitelem zlodějů bývá chamtivost a falešný pocit nepolapitelnosti, v důsledku kterého přestanou být opatrní. Potvrzuje to případ krádeže šperků za bezmála dva miliony korun, jež v těchto dnech vyřešili ostravští policisté.

V jejich rukou skončili dva muži (35, 48 let), kteří od května do poloviny října letošního roku okrádali nic netušícího majitele šperků z Ostravy. Jeden ze zlodějů mu dělal správce bytu – uklízel a zajišťoval chod domácnosti.

Z banky domů

Sběratel měl cennosti původně uschovány v bance. V květnu si je vyzvedl a odnesl domů. „Jako správný sběratel se chtěl svou sbírkou pochochat doma,“ uvedl kriminalista Kamil Vašák. Celkem se jednalo o bezmála dvě stě prstenů, hodinek, a dalších věcí pocházejících mimo jiné z dědictví.

Správce bytu o sbírce věděl a postupně ji začal rozkrádat. Nejprve si počínal obezřetně – bral jeden až dva kusy. „Majitel si toho při rozsáhlosti sbírky nevšiml,“ vysvětlil Vašák. Po několika týdnech si zloděj přibrál komplíce, kterému dal klíče od bytu. Časem oba vzali

přes sto šperků. Vaz jim zlomila chamtivost a také to, že přestali být opatrní. Vzali totiž najednou větší množství, což tentokrát neuniklo pozornosti majitele. Ten okamžitě kontaktoval policii. Vzhledem k důkladné dokumentaci věděl přesně, co se ztratilo, i jaká je hodnota věcí. „Šperky měl znalecky oceněné,“ řekl Vašák.

Dobré tušení

Kriminalisty nejvíce zaujal fakt, že nedošlo k násilnému vniknutí do bytu. Když se dozvěděli, že majitel měl správce, okamžitě pojali podezření, že právě on by mohl být pachatel. Nezmátl je ani to, že s nimi velmi ochotně spolupracoval a detailně jim popsál, kdo všechno v minulých měsících muže navštívil.

Kriminalisté „rozhodli si“ v ostravském podsvětí. Zajímali se o to, zda někdo v poslední době neprodával větší množství šperků. A získali informace, které je přivedly až k proradnému správci a jeho komplíci. Za dva dny od nahlášení krádeže vtrhli do jejich bytů a zatkl je. Přibleskové akci se pachatelé nezmohli na žádný odpor.

Policisté při domovních prohlídkách část šperků zjistili. Našli také zástavní smlouvy. V pěti zastavárnách

následně zabavili další cennosti. Provozovatelům zastaváren nyní nezbyvá nic jiného, než škodu v rámci občanskoprávního řízení vymáhat po zlodějích. Peníze za prsteny muži utratili při různých radovánkách. Majiteli se vrátilo jedenačtyřicet ze 107 šperků. Kde je zbytek, není známo.

Jeden ze zadržených pachatelů má za sebou bohatou trestní minulost v podobě osmi odsouzení. Vzhledem k tomu, že se vyhýbal nástupu do vězení, kdy měl pykat za poslední delikt, putoval přímo za mříže.

Nyní mu, stejně jako jeho komplici, hrozí za krádež šperků až osm let vězení.

ŠPERKY. Kriminalista Kamil Vašák informoval o zadržení zlodějů zajištění části ukradených šperků. Foto: Deník/Lukáš Kabaň

Krátce

Zloděj kol řadil v zahrádkářské kolonii

Frýdek-Místek – Ani mediálně známá akce, při které si cyklisté mohli nechat označit kola ve Frýdku-Místku, neodradila jednoho zlodějíčka. Ten dal před pár dny o sobě vědět v oplocené zahrádkářské kolonii Pod Štandlem. „Pachatel překonal lankový zámek, kterým byla k sobě připevněna dvě pánská kola. Obě následně ukradl,“ potvrdil frýdecko-místecký policejní mluvčí Vlastimil Starzyk s tím, že poškozenému majiteli tím způsobil celkovou škodu, kterou vyčíslil na 13 100 korun. (sru)

Polák kradl papír

Opava – Vykrádání kontejnerů na papír je trestná činnost. Na vlastní kůži se o tom včera ve 2 hodiny přesvědčil jednadesátiletý Polák z Rozumic, když v opavské Grudovské ulici bral papír z kontejneru. Jakmile spatřil strážníky, dal se na útěk. Ti povolali na pomoc autohlídku, která „pročesávala“ východní část Kateřinek. „Nakonec se mu podařilo dostihnout v ulici Edvarda Beneše vedle základní školy. Podezřelý byl polské národnosti a bez dokladů,“ poznamenala tisková mluvčí Městské policie Opava Petra Stonišová. Strážníci muze doprovodili k jeho osobnímu autu, které zaparkoval ve Fügnerově ulici. Auto bylo zaplněno odcizeným papírem. Muž se ke krádeži přiznal. Papír vrátil do kontejneru a na místě dostal blokovou pokutu. (dus)

Seriál o novém občanském zákoníku

Rubrika je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka

SLOVO PRÁVNÍKA

PETR KAUSTA.

Autor je advokát z advokátní kanceláře Kausta & Zientková & partneři.

Určitě se každý z vás dostal za svůj život do prodlení. Nevratili jste kamarádovi kšiltovku, odevzdali jste knihy do knihovny po půl roce, i když jste je měli mít doma jen dva měsíce, nebo jste si půjčili peníze a neměli jste na splátky.

Právní úprava prodlení částečně vychází z bývalého občanského zákoníku. Prodlení bychom mohli definovat jako okamžik, ve kterém se dlužník ocitne po uplynutí splatnosti. Dlužník například otáčí se splněním, zmešká nebo se zdrží plnění. Podle díkce zákona je dlužník v prodlení, neplní-li řádně a včas. Řádně znamená plnění bez vad, tedy plnění, které splňuje požadavky stanovené jak v zákoně, tak ve smlouvě. Ve většině případů je dlužník ze svého prodlení odpovědný. Zákon ale pamatuje na situace, kdy dlužník

není za prodlení odpovědný, nemůže-li plnit v důsledku prodlení věřitele. Příkladem může být situace, kdy zákazník odmítá přijmout vyhotovený nábytek na míru, v takovém případě nemůže být zhotovitel odpovědný za prodlení. Obecně prodlení nemá žádný vliv na trvání dluhu, to znamená, že i po vzniku prodlení dluh trvá a dlužník je povinen plnit. Jednou výjimkou z uvedeného pravidla je fixní závazek a vliv vnějších okolností, kdy dojde k následné nemožnosti plnění. Typickým příkladem fixního závazku je dodání svatební kytice. Je logické, že věřitel nemůže mít zájem na opožděném dodání, neboť svatba se kvůli kytici odkládat asi nebude. Opožděním závazek zaniká.

S prodlením přichází i specifické postihující následky, jako přechod nebezpečí škody na věci (pouze nepeněžitě plnění), povinnost zaplatit úroky z prodlení (pouze peněžitě plnění) nebo smluvní pokuta, povinnost k náhradě škody, právo odstoupit od smlouvy, právo požadovat plnění po ručiteli či právo zpeněžit zástavu atd.

Právo odstoupení od smlouvy

Prodlení se splněním zakládá také právo na odstoupení od smlouvy. Zákon nově rozlišuje, zdali prodlení má za následek podstatné, či nepodstatné porušení smluvní povinnosti. O podstatné porušení jde tehdy, pokud strana porušující smlouvu již při uzavření smlouvy věděla nebo věděti musela, že by druhá strana smlouvu neuzavřela, pokud by takové porušení předvidala. V ostatních případech se má za to, že jde o porušení nepodstatné. Při

Kdy je dlužník v prodlení

Novomanželé Malinovi si do svého bytu plánovali koupit novou kuchyňskou linku, neboť původní kuchyňská linka v bytě, do kterého se nastěhovali, již byla v havarijním stavu.

Pan Malina domluvil schůzku s jednatelem místní společnosti KuchLin s. r. o., která se specializovala na výrobu kuchyňských linek. Jednání bylo úspěšné a v jeho závěru manželé podepsali smlouvu o dílo. Nechali si vyrobit linku v zeleno-hnědo-bílé kombinaci s vestavěnými spotřebiči na výslovné přání paní Malinové. Manželé byli

nadšeni už kvůli tomu, že firma o zakázku nemá nouzi a i přesto jim slíbila linku na míru vyhotovit do tří týdnů. Na radu známého si vyměnili ve smlouvě ujednání o smluvní pokutě, kdy v případě prodlení ze strany zhotovitele (společ-

nosti KuchLin s. r. o.) se stanovuje smluvní pokuta ve výši 0,1 procenta z ceny díla, a to za každý den prodlení s dodáním díla. Tento byl detail smlouvy nabýval rychle na významu, protože ani po čtrnácti dnech se u manželů neukázala žádná

RADA PRO MANŽELE MALINOVY

- Manželé mají právo trvat na dodání linky, pokud již však firmě nedůvěřují, mohou od smlouvy o dílo. Odstoupení od smlouvy musí písemně oznámit a doručit firmě bez zbytečného odkladu, poté co se o prodlení dozvěděli. Společnost KuchLin, s. r. o., porušila svou smluvní povinnost podstatným způsobem, protože již při uzavření smlouvy věděla nebo vědět musela, že nezhotoví kuchyňskou linku včas (§ 1977, § 2002 OZ).
- Dále mají manželé právo požadovat zaplacení smluvní pokuty, kterou si sjednali ve smlouvě (§ 2048 OZ).

KDE V NOZ PRÁVNÍ ÚPRAVU PRODLENÍ DLUŽNÍKA A VĚŘITELE NALEZNETE?

• § 1968 – 1979 v části čtvrté, hlavě první, dílu sedmém zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

povolaná osoba, která by vyměřila prostory kuchyně. Až po necelých třech týdnechje navštívil zaměstnanec firmy, který prohlásil, že toho mají teďhodně a že kuchyň bude až za tři týdny. To se paní Malinové nelíbilo a prohlásila, že tak dlouho na kuchyň čekat nebude a že od nich raději nic nechce. Následně se manželé o problém obrátili na internetovou právní poradnu.

www.pravnilinka.cz

JAKÁ PRÁVA MÁ VĚŘITEL V PŘÍPADĚ PRODLENÍ DLUŽNÍKA?

nepodstatném porušení může druhá strana odstoupit poté, co prodávající strana svoji povinnost nesplní ani v dodatečně přiměřené lhůtě. Dodatečně přiměřená lhůta je základní podmínkou pro odstoupení. Pokud dojde k marnému uplynutí lhůty, má právo věřitel odstoupit od smlouvy. Přiměřenost se posuzuje v závislosti na věcné povaze plnění. Jiná lhůta bude u dodání umyvadla a jiná u rekonstrukce koupelny. Pokud ovšem věřitel poskytne nepřiměřeně krátkou dodatečnou lhůtu k plnění a odstoupí, nastávají účinky odstoupení až po marném uplynutí doby, která se považuje za přiměřenou. Oznámí-li věřitel dlužníkovi, že mu určuje dodatečnou lhůtu k plnění a že mu ji již neprodloží, platí, že marným uplynutím této lhůty od smlouvy odstoupil.

Smluvní pokuta

Smluvní pokuta je jeden ze způsobů utvrzení závazku a

pro její uplatnění musí být vždy sjednána. Může být ujednána jako jednorázové plnění např. tisíc korun nebo povinnost zaplatit peněžitou sankci v podobě procenta z plnění například za každý den prodlení. Zakládá povinnost dlužníka zaplatit smluvní pokutu pro případ, že řádně a včas nesplní smluvní povinnost. Nově zákon nepřepisuje písemnou formu, postačí forma ústní. V některých případech je smluvní pokuta vyloučena, a to v případě nájmu bytu nebo domu.

Úroky z prodlení

Věřitel je může požadovat po dlužníkovi, který je v prodlení se zaplacením peněžitého dluhu (např. zápůjčka či úvěr). Jejich cílem je preventivní působení na dlužníka a jejich výhoda spočívá v tom, že nastupují automaticky ze zákona ex lege, bez nutnosti sjednání. Tak např. z dlužné částky 100 tisíc korun má věřitel právo

na zaplacení částky 661 korun jako zákonného úroku z prodlení za 30 dní po lhůtě splatnosti. Nyní se pohybuje zákonná úroková sazba ve výši 8,05 procenta ročně, je ovšem možné si smluvně stanovit jinou výši.

Právo žalovat dlužníka u soudu

Jednou z nejčastějších možností při prodlení je žalovat dlužníka u civilního soudu. Místně

příslušný soud je obecný soud žalovaného, obvykle tam, kde má trvalé bydliště, kde se zdržuje nebo kde pracuje. Od 1. ledna 2013 je povinností věřitele zaslat dlužníkovi na adresu pro doručování tzv. předžalobní výzvu, a to alespoň 7 dní před podáním žaloby, pokud v případě úspěchu ve věci bude chtít nárokovat náhradu nákladů řízení. S pravomocným a vykonatelným rozsudkem se poté může věřitel obrátit na soudního exekutora, který může vymoci žalovanou částku.

NEZAPOMEŇTE

- ◆ Když budete oznamovat dlužníkovi odstoupení od smlouvy při nepodstatném porušení smluvních povinností, nezapomeňte také oznámit dodatečně přiměřenou lhůtu k plnění, popřípadě že už ji neprodložíte.
- ◆ Nezapomeňte si ujednat smluvní pokutu, můžete její zaplacení jako věřitel požadovat bez zřetele k tomu, zda vznikla škoda.
- ◆ Pokud je dlužník v prodlení se zaplacením peněžitého dluhu, máte jako věřitel vždy nárok na zaplacení úroků z prodlení.
- ◆ Podáním žaloby vzniká poplatková povinnost. Pokud žalujete do peněžitých částek 20 tisíc je soudní poplatek tisíc korun. Pokud je částka vyšší než 20 tisíc do 40 milionů korun, soudní poplatek je 5 % z této částky.

SLOVNÍK PRÁVNÍCH POJMŮ

ZHOTOVITEL – osoba, která se zaváže, že něco zhotoví, vyrobí, namaluje atd. **FIXNÍ ZÁVAZEK** – závazek, ze kterého je zřejmý jeho účel a přesně sjednaný termín plnění, např. objednávka svatební kytice.